

Mis on kallis, mis

Uue auto ostmisel tuleb arvestada paljude parameetritega ning üks olulisemaid on muidugi hind. Paraku ei anna see number, mis auto hinnasildile kirjutatud, kuigipalju selgust, kas tegu on kalli või odava autoga.

MIHKEL KÜLAOTS
FOTOD: ARHIIV

Auto ostmine on keeruline. Miks? Sest ei ole olemas ühte õiget autot, ainuõiget varustustaset. Autoostja vajadused on väga konkreetsed (näiteks ostetakse auto kol-

meliikmelisele perele), aga soovid võivad olla mitte nii konkreetsed ja piiritletud („tahaks ägedat autot“; „tahaks head autot“) ning tihti isegi vasturääkivad („tahaks kahekojalist sportautot, samas oleks vahe-

peal vaja sõidutada viit inimest“) või „tahaks ülimalt säästlikku, aga samas hästi suure ja võimsa mootoriga autot“). Kui autot ostetakse perele, siis on otsustajaid rohkem ja seetõttu ka rohkem erinevaid nõudmisi. Seega tuleb tavaliselt teha kompromisse.

Hea küll, taandame autoostuvõrandist välja mittemöödetavad elemendid ja vaatame ainult numbreid. Näiteks kui palju ühe või teise auto ülalpidamine maksma läheb. Kammid interneti risti ja põiki läbi ja... oled sama nõutu kui enne!

Selgub, et auto ülalpidamiskuludest tervikliku pildi saamine on keeruline. Info on killustunud eri

teenusepakkujate lehtedel ja nende kalkulaatorites, hoolduskulusid pole kuskil kirjas jne... Kuidas siis üldse on võimalik autosid võrrelda ning selle põhjal ka kaalutletud otsus teha?

Ole mureta - Tehnikamaailm tuleb appi! Võtsime 20 Eestis kõige enam müüdud mudelit ning uurisime välja nende ülalpidamiskulud viie aasta jooksul.

Metoodika

Mudelivaliku aluseks sai 2014. aastal jaanuarist augustini enim müüdud 20 mudeli diisel- ja bensiinimootoriga baasversioonid. Valiku esimese otsa versioonid annavad

← ŠKODA kõrge koht Eesti automüügi-edetabelites ei baseeru mitte ainult ostuhinnal – ka ülalpidamiskuludelt on tegu ühega soodsamatest autodest.

→ ODAV ostuhind ei näita veel, et tehing on soodne ka muid kulusid arvestades – nt hinnalt võrreldava „stardipositsiooniga“ VW Golfi ja Toyota Avenise (pildil) liisingukulu on tänu kõrgemale jääkväärtusele VW-l palju väiksem.

↘ NISSAN Qashqai ja Kia Sportage'i kõrval on meil populaarsete linnamaasturite odavuse esikolmikus ka Dacia Duster.

↓ TOYOTA Land Cruiser – Eesti TOP20 konkurentsilt kalleim auto nii soetusmaksumuselt kui ka ülalpidamiselt.

odav?

	Mootor ja versioon	Ostuhind, €	Kütus	Keskmine kütusekulu, l/100 km	Võimsus, kW	Jääkväärtuse % (5 a/100 000 km)	Hoolduskulu (5 a/100 000 km), €
Škoda Rapid	1,2 MPI Active 5MAN	12790	Bensiin	5,8	55	30	657
Volkswagen Golf	Startline 1,2 TSI BMT 5MAN	14401	Bensiin	4,9	63	33	1096
Dacia Duster	Ambiance 1,5 dCi 90 4x2 6MAN	13090	Diiseli	4,7	66	25 (City Motors)	1216 (City Motors)
Škoda Rapid	1,6 TDI CR Active 5MAN	15660	Diiseli	4,4	66	30	744
Škoda Octavia	1,2 TSI Active 5MAN	15030	Bensiin	5,2	63	30	706
Dacia Duster	Duster 1,6 16V 105 4x2 5MAN	10990	Bensiin	7,1	77	25 (City Motors)	997 (City Motors)
Volkswagen Golf	Startline 1.6 TDI BMT 5MAN	17570	Diiseli	3,8	66	33	1076,4
Škoda Octavia	1,6 TDI CR Active 5MAN	17900	Diiseli	4,1	66	30	710
Kia c'eed	1,4 CRDI VGT LX Plus ESC 6MAN	15990	Diiseli	4,3	66	25	960
Kia c'eed	LX 1,4 DOHC Plus ESC 6MAN	13990	Bensiin	6,1	73	25	784
Toyota Auris	1,33 Dual VVT-i Standard 6MAN	14990	Bensiin	5,5	73	25-35 (Elke Auto & Amserv)	1174 (Elke Auto), 1427 (Amserv), 1174 (Mustakivi Auto)
Toyota Corolla	1,33 Dual VVT-i 6MAN	14990	Bensiin	5,6	73	25-35 (Elke Auto & Amserv)	1243 (Elke Auto), 1427 (Amserv), 1243 (Mustakivi Auto)
Honda Civic	1,4 S 6MAN	15290	Bensiin	5,4	73	25 (Catwees)	1171 (Catwees)
Renault Megane	Business 1,5 dCi 5MAN	16790	Diiseli	4,6	70	25 (City Motors)	1028 (City Motors)
Toyota Corolla	1,4 D-4D 6MAN	17990	Diiseli	4,1	66	25-35 (Elke Auto & Amserv)	1271 (Elke Auto), 1577 (Amserv), 1271 (Mustakivi Auto)
Toyota Auris	1,4 D-4D Standard 6MAN	18370	Diiseli	4,2	66	25-35 (Elke Auto & Amserv)	1230 (Elke Auto), 1577 (Amserv), 1230 (Mustakivi Auto)
Renault Megane	Business 1,6 16V 5MAN	15190	Bensiin	6,8	81	25 (City Motors)	1104 (City Motors)
Nissan Qashqai	1,2 DIG-T 115 Visia 4x2 6MAN	16990	Bensiin	5,6	85	25	1020
Peugeot 3008	Access 1,6 HDi 6MAN	17900	Diiseli	4,8	84	25 (Amserv), 20 (AutoForte)	1284 (Amserv), 1314 (Auto Forte)
Honda Civic	1,6 i-DTEC Comfort 6MAN	20490	Diiseli	3,6	88	25 (Catwees)	1425 (Catwees)
Nissan Qashqai	1,5 dCi 110 Visia 4x2 6MAN	19590	Diiseli	3,8	81	25	1620
Kia Sportage	1,6 GDI LX 2WD 6MAN	16990	Bensiin	6,8	99	25	669
Peugeot 3008	Access 1,6 VTI 5MAN	16900	Bensiin	6,7	88	25 (Amserv), 20 (AutoForte)	1226 (Amserv), 1387 (Auto Forte)
Kia Sportage	1,7 CRDI LX 2WD 6MAN	19225	Diiseli	5,3	85	25	795
Volkswagen Passat	Trendline 1,4 TSI 6MT	19267	Bensiin	6,3	90	30	1076
Toyota Avensis	1,6 Valvematic Linea Terra 6MAN	17540	Bensiin	6,5	97	25-35 (Elke Auto & Amserv)	1175 (Elke Auto), 1432 (Amserv), 1175 (Mustakivi Auto)
Volkswagen Passat	Trendline 1.6 TDI BMT 6MAN	23134	Diiseli	4,3	77	30	978
Toyota Avensis	2,0 D-4D Linea Terra 6MAN	22100	Diiseli	4,5	91	25-35 (Elke Auto & Amserv)	1017 (Elke Auto), 1100 (Amserv), 1017 (Mustakivi Auto)
Renault Scenic	Life 1,5 dCi 6MAN	20990	Diiseli	4,9	81	25 (City Motors)	1474 (City Motors)
Renault Scenic	Start 1,6 16V 6MAN	17790	Bensiin	7,4	81	25 (City)	1632
Honda CR-V	1,6 Comfort MT 2WD 6MAN	24130	Diiseli	4,5	88	25 (Catwees)	1425 (Catwees)
Honda CR-V	2,0 S MT 2WD 6MAN	20900	Bensiin	7,2	114	25 (Catwees)	1247 (Catwees)
Toyota RAV4	2,0 D-4D Standard 4x2 6MAN	23720	Diiseli	4,9	91	25-35 (Elke Auto & Amserv)	1128 (Elke Auto), 1233 (Amserv), 1128 (Mustakivi Auto)
Toyota RAV4	2,0 Valvematic Standard 4x4 6MAN	22520	Bensiin	7,2	111	25-35 (Elke Auto & Amserv)	1346 (Elke), 1516 (Amserv), 1346 (Mustakivi)
Subaru Forester	2,0 X GMT	23900	Bensiin	6,9	110	35 (Mariine Auto), 30 (Autospiirit)	1280 (Mariine Auto), 540 (Autospiirit)
Subaru Legacy	2,0 D 6MAN	27600	Diiseli	5,5	110	35 (Mariine Auto), 30 (Autospiirit)	1220 (Mariine Auto), 693 (Autospiirit)
Subaru Forester	2,0 D X GMT	27900	Diiseli	5,7	108	35 (Mariine Auto), 30 (Autospiirit)	1315 (Mariine), 735 (Autospiirit)
Subaru Legacy	2,0i STW AUT	27450	Bensiin	8,1	110	35 (Mariine Auto), 30 (Autospiirit)	1300 (Mariine Auto), 496 (Autospiirit)
Toyota Land Cruiser 150	3,0 D-4D Standard 6MAN	39700	Diiseli	8,2	140	25-35 (Elke Auto & Amserv)	1527 (Elke Auto), 2267 (Amserv), 1527 (Mustakivi Auto)
Toyota Land Cruiser 150	4,0 Dual VVT-i V6 Premium 5AUT	70730	Bensiin	10,8	207	25-35 (Elke Auto & Amserv)	1828 (Elke Auto), 2131 (Amserv), 1828 (Mustakivi Auto)

Kasko- ja liikluskindlustus - if.ee kalkulaator (standardtingimused) / Liising - SEB kalkulaator (10% sissemaks, intress 3%, kasutusrent) / Autod on järjestatud keskmise igakuise kulu järgi

ülevaate sellest, milliste kuludega ühe või teise mudeli juures arvestada tuleb. Diiseli- ja bensiinimootorite võrdlustel selgub nende erinevus ja muutakse ehk mõned linnalegendid ülalpidamiskulude erinevuste suhtes (umbes nagu: „diisli

hooldus on märgatavalt kallim” või „diiseli ei tasu ennast tavaliselt puhul kunagi ära”).

Perioodiks võtsime viis aastat ja läbisõiduks 100 000 km (54 km päevas) - tavapärase liisinguperioodi koos mõistliku läbisõiduga. Kulu-

dest vaatasime viit suurt artiklit, mis uue auto ostjal tavaliselt on: liising, liiklus- ja kaskokindlustus, kütuse ning hoolduskulu. Lihtsuse huvides jätsime välja igasugused tehingutasud (riigilõiv, lepingutasud), väikesed teenused (ülevaatus) ja kulud

rehvidele. Hoolduskulud ja pakutavad liisingu jääkväärtused saime kõigilt Tallinnast (ja Tallinna ümbruse) esinduselt, kindlustused arvu tasime if.ee lehel oleva ja liisingu seb.ee kalkulaatori järgi (intressiks valisime 3%).

Lüüsiingu kuumakse, €	Lüüsiingu kulu (5 a), €	Lüüklus-kindlustus (5 a), €	Kasko-kindlustus (5 a), €	Kütuse hind, €/l	Kulu kütusele (5 a), €	Kulu kokku (5 a), €	Keskmine kulu kuus, €	Keskmine kulu kuus ilma lüüsiinguta, €
144,43	9944,8	763,85	2079	1,104	6403,2	19 847,37	330,79	154,86
155,86	10791,7	763,85	2340	1,104	5409,6	20 400,75	340,01	149,97
158,06	10792,6	818,05	2248,2	1,134	5329,8	20 404,31	340,07	149,29
176,84	12176,4	818,05	2079	1,134	4989,6	20 806,97	346,78	132,94
169,72	11686,2	763,85	1953	1,104	5740,8	20 849,75	347,50	142,54
132,7	9061	818,05	2248,2	1,104	7838,4	20 962,66	349,38	187,45
190,16	13166,6	818,05	2340	1,134	4309,2	21 710,25	361,84	131,49
202,13	13917,8	818,05	1953	1,134	4649,4	22 048,25	367,47	124,60
193,07	13183,2	818,05	2496	1,134	4876,2	22 333,45	372,22	141,60
168,93	11534,8	818,05	2496	1,104	6734,4	22 367,25	372,79	169,63
181	12359	818,05	2294,4	1,104	6072,0	22 717,45	378,62	161,73
181	12359	818,05	2140,2	1,104	6182,4	22 742,65	379,04	162,15
184,62	12606,2	818,05	2577	1,104	5961,6	23 133,85	385,56	164,55
202,73	13842,8	818,05	2532,6	1,134	5216,4	23 437,52	390,63	149,00
217,22	14832,2	818,05	2140,2	1,134	4649,4	23 710,85	395,18	137,07
221,81	15145,6	818,05	2294,4	1,134	4762,8	24 250,85	404,18	140,85
183,41	12523,6	1016,65	2677,8	1,104	7507,2	24 829,09	413,82	191,54
205,15	14008	1016,65	2909,4	1,104	6182,4	25 136,45	418,94	171,92
216,14	14758,4	1016,65	2809,8	1,134	5443,2	25 312,05	421,87	162,34
247,41	16893,6	1016,65	2577	1,134	4082,4	25 994,65	433,24	138,13
236,54	16151,4	1016,65	2909,4	1,134	4309,2	26 006,65	433,44	150,70
205,15	14008	1084,2	2911,8	1,104	7507,2	26 180,06	436,33	188,41
204,06	13933,6	1016,65	2809,8	1,104	7396,8	26 382,85	439,71	193,93
232,14	15850,9	1016,65	2911,8	1,134	6010,2	26 584,5	443,08	165,34
217,57	14980,9	1084,2	3232,2	1,104	6955,2	27 328,9	455,48	191,34
211,79	14461,4	1084,2	3555	1,104	7176,0	27 451,6	457,53	202,05
261,23	17987,2	818,05	3085,8	1,134	4876,2	27 745,25	462,42	151,73
266,85	18221	1084,2	3226,8	1,134	5103,0	28 652	477,53	159,39
253,45	17306	1016,65	3317,4	1,134	5556,6	28 670,87	477,85	175,86
214,81	14667,6	1016,65	3317,4	1,104	8169,6	28 802,83	480,05	222,03
291,36	19894,6	1016,65	3398,4	1,134	5103,0	30 837,65	513,96	168,83
252,36	17231,6	1160,1	3398,4	1,104	7948,8	30 985,9	516,43	213,77
286,41	19556,6	1084,2	4179	1,134	5556,6	31 504,4	525,07	184,67
271,92	18567,2	1160,1	4255,2	1,104	7948,8	33 277,3	554,62	229,70
269,88	18582,8	1160,1	5506,8	1,104	7617,6	33 407,3	556,79	231,61
311,66	21459,6	1160,1	4672,2	1,134	6237,0	34 221,9	570,37	197,24
315,05	21693	1127	5506,8	1,134	6463,8	35 525,6	592,09	215,52
309,97	21343,2	1160,1	4672,2	1,104	8942,4	36 613,9	610,23	239,04
479,36	32731,6	1356,8	7920	1,134	9298,8	52 834,2	880,57	316,95
854,04	58315,4	1414,05	10264,2	1,104	11923,2	83 744,85	1395,75	404,97

Siinkohal peab kindlasti märkima, et käesolev ülevaade ei ole lõplik tõde, sest muutujaid on palju ning kõik sõltub konkreetsest tehingust. Näiteks liisingu ja kindlustuse tingimused on kaubeldavad, eri teenusepakkujad võivad pakkuda erine-

vaid tingimusi, autofirmad teevad tihti sooduskampaaniaid ning auto tegelik müügihind on peaaegu alati soodsam kui kirjas on, liisingu jääkväärtuse protsent võib kohati erine- neda, kindlasti muutuvad kütusehinnad jne.

Lisaks kasutatakse näiteks Hondal intelligentset hooldusnäidikut ning ekspluatatsioonist lähtuvalt võib hoolduskulu autode lõikes erine- neda suurusjärgus +/-10%. Auto arvestab hooldusvälpade sageduse ja tööde mahu määramisel külmkäi-

vitisi, läbitud vahemaid, välistemperatuuri, kütusekulu ning juhi sõidustiili.

Škodade puhul on asi veidi keerukam. Autod teevad vahet õli vahetus- hoolduse ja ülevaatushoolduse vahel, mõlemat hooldust arvestab auto eraldi. Hoolduskulud on arvestatud viie aasta ja 100 000 km kohta, sisse on arvestatud ka viienda aasta lõpus tehtav hooldus.

Kõik kulunumbrid tabelis on toodud teabe põhjal, mida maaletooja ja edasimüüjad on saatnud (hoolduskulud, jääkväärtus) ning oma kodulehele avalikult üles pannud (võimsus, tavahind).

Andmete kogumine võttis omajagu aega, aga samas on ülevaatlik tabel vaeva väärt. Kõige soodsam mudel tabelis on Dacia Dusteri bensiiniversioon hinnaga 10 990 eurot. Toyota Land Cruiseri bensiinimootoriga „baasmudel” on aga tegelikult ainus pakutav bensiiniversioon ja tegu on ühe luksuslikuma versiooniga, mis kajastub ka hinnas (pea kaks korda kallim kui diisliga variant). See on ka ühtlasi tabeli kõige kallim auto. Land Cruiseri bensiiniversioone võeti 2014. aasta esimese kaheksa kuuga arvele vaid kaasa, samas diisli kogumi 236 - seega ei kuulu esimene neist ilmselgelt Eesti enimostetud mudelite hulka. Ehk siis selle mudeli numbreid on küll põnev vaadata ja nii on ta tabelisse sisse jäetud, aga edasisest analüüsist jääb ta siiski välja.

Esmased andmed

Kui valitud mudelid reastada kütusekulu järgi, leiame esimeses 14 reas ainult diisli keskmise kütusekulu- ga 3,6-4,8 liitrit 100 km kohta. Edasi tulevad juba bensiiniversioonid läbi- segi diislitega. Kütusekulu on tabelis vahemikus 3,6 kuni 8,2 liitrit sajale kilomeetrile - tabeli järgi on keskmine kulu 5,5 l/100 km

Kui arvestada kütuse hindu (meie hinnad on võetud Neste kodulehelt 15. detsembril), siis järjestus rahalise kulu alusel veidi muutub ning diisel troonib „ainult” esimesel 13 kohal. 100 000 km läbimiseks kulub erinevatel mudelitel 4082 kuni 9299 eurot.

Hoolduse kulu kõigub vahemikus 496-1632 eurot. Mõlemad kütuse- tüübid on esindatud hinnaskaala mõlemas otsas, markidest on soodsamas otsas Škoda, Kia ja Subaru (see tuleneb asjaolust, et esimesed kolm hooldust on tasuta). Keskmine hoolduskulu viie aasta peale kokku on 1069 eurot.

Liisingu kogukulu (esmane sisse-makse pluss viie aasta kuumaksud) sõltub otseselt auto hinnast ja pakutavast jääkväärtusest (summa, mida autoesindus on nõus pärast liisinguperioodi lõppu selle auto eest maksma). Mida suuremat protsenti pakutakse, seda paremini hoiab auto tõenäoliselt oma hinda ajas.

Jääkväärtuse mõju on hästi võrreldav Volkswagen Golf Startline 1,6 TDI ja Toyota Avensis 1,6 Valvematicu näitel. Autod maksavad pea sama palju, kuid 8% kõrgem jääkväärtus annab Volkswagenile kokkuvõttes 1300 euro võrra soodsama liisingu kogukulu.

Kui liikluskindlustus sõltub ainult sõiduki võimsusest ja autod saab selle järgi ritta panna, siis kaskokindlustuse puhul arvestatakse kalkulasioonis lisaks ka marki, mudelit ja esmase registreerimise aastat. Siin on tulemused huvitavamad - kaskoskaala soodsamas otsas troonib selgelt Škoda, järgneb Dacia. Kõik Subaru mudelid leiab skaala teisest otsast, ülejäänud margid on hajutatult nende vahel. Vahe soodsaima ja kalleima kaskokindlustuse kulu vahel on lausa kolmekordne.

Ka kütusele kulutatud summad erinevad märkimisväärselt - alates 4082 eurost (Honda Civic 1,6 i-DTEC) kuni 9299 euroni (Toyota Land Cruiser 3,0 D-4D Standard 6MAN).

Huvitav vahemärkus: artikli kirjutamise ajal toimus kahe kuu jook-

sul kütusehindade langus, mille tõttu kulutused kütusele viie aasta peale langesid 500-1300 eurot. See-ga on 2014. aasta detsembri seisuga toodud ülalpidamiskulud väiksemad kui samad kulud näiteks sama aasta oktoobri seisuga.

Kas midagi põnevat ka teada saime?

Analüüsisime ka erinevate arvnaõtjate omavahelisi korrelatsioone ehk seda kui otsene seos on kahe näitaja vahel. Tugev korrelatsioon on võimsuse ja auto hinna vahel (0,92), veel suurem on korrelatsioon aga võimsuse ja kogukulude vahel (0,96), mis tähendab seda, et mida võimsam auto, seda kulukam see on. Huvitaval kombel ei korreleeru hoolduskulud tugevalt ühegi teise näitajaga - järelkult ei sõltu hoolduskulud ei auto hinnast, võimsusest ega kütusekulust, pigem automargist. Keskmised kuised kulud ilma liisinguta on üsna tugevalt seotud auto soetushinnaga (0,85).

Samas tuli üllatuslikult välja, et Volkswagen Golfist rohkem kui 3000 eurot (letihinna poolest) soodsam Dacia Duster on lõppkokkuvõttes kallim ülalpidamiskuludelt!

Järelkult ei saa pelgalt auto hinnasildi põhjal kogukulude osas vett-pidavaid järeldusi teha. Üldise põhimõtena saab järeldada: mida võimsam on auto, seda suuremad on ka kulutused autole.

ERINEVUS soodsaima ja kalleima kaskokindlustuse kulu vahel on lausa kolmekordne, kallimast otsast leiab seejuures kõik Subaru. Kaskoskaala soodsamas otsas troonib selgelt Škoda, tema järel tuleb Dacia.

KUI arvestada vaid kütuse hindu, siis ruulivad oodatult diiselsioonid.

Et kulutada oma auto peale võimalikult vähe ja kui on valida Eestis enim ostetud mudelite vahel, tuleks osta Škoda Rapid või Octavia, Dacia Duster, Kia Cee'd või Volkswagen Golf. Toyota Auris ja Corolla on ka üsnagi soodsad. Subaru ostes tuleb arvestada kõrgema ülalpidamiskuluga.

Kui tahad Eestis palju ostetud linnamaasturit, mida oleks ka suhteliselt soodne ülal pidada, siis tuleks eelistada Dacia Dusterit, Nissan

Qashqaid või Kia Sportage'i Toyota RAV4-le või Honda CR-V-le. Toyota Land Cruiseri omamiseks on teiste Eestis enim ostetud autodega võrreldes vaja kõige suuremat rahakotti.

Agaga nagu juba eespool sai mainitud, siis lõplikku tõde pole olemas. Lisaks tehnilistele ja rahalistele näitajatele on mängus ka iga inimese subjektiivne hinnang, mis tihtilugu ongi põhiliseks otsustamisteguriks. **TM**